

Our Write Us Today
ADVERTISING
RATES are
REASONABLE....

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

★ CITATELJE OPOZARJAMO.
da pravočasno obnove naročni-
no. S tem nam boste mnogo pri-
hranili pri opominih. — Ako še
niste naročnik, pošljite en do-
lar za dvomesečno poskušnjo.

TELEPHONE: CHelsea 3-1242

Entered as Second Class Matter September 21st, 1903 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

ADDRESS: 216 W. 18th ST., NEW YORK

No. 145. — Štev. 145.

NEW YORK, FRIDAY, JUNE 23, 1939—PETEK, 23. JUNIJA, 1939

Volume XLVII. — Letnik XLVII.

TUJE BOJNE LADJE MORAJO ODITI IZ SWATOVA

Ameriški admiral zavrnil zahtevo

Ameriške in angleške bojne ladje morajo zapustiti pristanišča. — Ameriški admiral je zavrnil japonsko zahtevo. — Swatov je zadnje pristanišče v južni Kitajski.

SWATOV, Kitajska, 22. junija. — Po zavzetju Swatova je japonski mornariški poveljnik izdal ukaz vsem tujim bojnim ladjam v pristanišču, med njimi ameriškemu rušilcu Pillsburyju in angleškemu rušilcu Thanetu, da morajo zapustiti pristanišče do ene ponoči.

Ameriška in angleška ladja sta službeno v pristanišču, da varujete 40 Amerikancev in 80 Angležev.

Swatov, ki je zadnje kitajsko pristanišče v južni Kitajski, ki je še ostalo v kitajskih rokah, je včeraj zavzela japonska armada in mornarica.

Ameriški rušilec John D. Pope je na potu v Swatov iz Amoya.

Kaj bosta poveljnika Pillsburyja in Thaneta ukrenila z ozirom na ukaz japonskega poveljnika, ni znano.

Japonsko brodogradništvo v Swatovu sestoji iz dveh matičnih ladij za aeroplane, petih rušilcev, petih manjših ladij in dveh transportnih parnikov.

800 Japoncev je s severa in juga naskočilo mesto in ubitih je bilo 1000 ljudi in mnogo več ranjenih. Aeroplani so na mesto metali bombe, bojne ladje so bombardirale.

SANGHAJ, Kitajska, 22. junija. — Iz zanesljivega vira prihaja poročilo, da je vrhovni poveljnik ameriškega vojnega brodogradništva v Aziji, admiral H. E. Yardnell, zavrnil japonsko zahtevo, da ameriški rušilec Pillsbury in ameriški državljani zapuste Swatov.

WASHINGTON, D. C., 22. junija. — Državni department je bil obveščen, da je poveljnik japonskega vojnega brodogradništva določil mornariške operacije v Swatovu in v njegovi bližini in je naprosil tujce in tuje bojne ladje, da ne prihajajo v okolice operacij.

Generalni konzul Clarence E. Gauss je iz Sanghaja brzojavil državnemu departmentu, da mu je tozadevno poročilo izročil japonski generalni konzul.

HONKONG, Kitajska, 22. junija. — Po zavzetju Kantona v oktobru lanskega leta, je postal Swatov zelo važen za dobivanje vojnega materiala kitajski armadi. Od tam je bil vojni material, ki je veljal mnogo milijonov, odpeljan v Šuikvan. Angleški trgovci so pri tem imeli velikanski dobiček.

V Swatovu je bilo okoli 30.000 kitajskih vojakov, ki pa so se v popolnem redu umaknili iz mesta in so se razvrstili v vrsto severozapadno od mesta.

Trije angleški parniki, ki so bili na potu v Swatov, so se morali obrniti. Nato so dobili angl. parnike naročilo, da ne pristanejo v Swatovu.

Ker Kitajci pred svojim odhodom iz Swatova mesta niso zažgali, kakor običajno napravijo, je mesto skoro nepoškodovano padlo Japoncem v roke.

TOKIO, Japonska, 22. junija. — Japonci smatrajo zavzetje Swatova za hud udarec na gospodarstvo življenje Kitajske. Časopisje pravi, da je s tem odrezana kitajski armadi zadnja pot za dobavo vojnega materiala.

Vnanji urad pravi, da je zavzetje samo vojaškega pomena in da bo vlada spoštovala pravice tujcev. Vnanji urad tudi izraža upanje, da bodo

Rusi niso zadovoljni z angleškimi predlogi

ANGLEŠKO - FRANCOSKI PREDLOGI NISO SOVJETOM PO VOLJI. — POGAJANJA SO ZOPET NA MRTVI TOČKI.

MOSKVA, Rusija, 22. junija. — Sovjetski viri pravijo, da dveurna pogajanja za vojaško zvezo med Anglijo, Francijo in Rusijo niso rodila nikakega sadu, ker novi angleško-francoski predlogi za Rusijo niso povoljni.

Poročilo uradne časnarske agenture "Tass" pravi:

"Angleški poslanik sir Wm. Seeds, francoski poslanik Paul Emile Naggiar in posebni angleški odposlanec Wm. Strang so bili sprejeti pri vnanjem komisarju Vjačeslavu Molotovu ter so mu vročili nove angleško-francoske predloge, ki večinoma ponavljajo prejšnje predloge Anglije in Francije.

"Krogi v ljudskem komisariatu za vnanje zadeve pravijo, da 'novi' angleško-francoski predlogi ne kažejo nikakega napredka v primeri s prejšnjimi predlogi."

To poročilo je podrl vsako upanje, da bi bila v kratkem sklenjena kaka pogodba.

Angleški in francoski pogajateli so od svojih vlad prejeli nova navodila, zlasti glede baltičskih držav.

Poglavitna ovira pri pogajanjih je bila ruska zahteva, da je zajamčena pomoč ruskim baltičkim sosedom — Finski, Letski in Estonski, — ako bi bila katera teh držav napadena. Vse tri države pa so rekle, da odklanjajo tako pomoč, ker bi bila nevarna njihovi nevtralnosti.

Nekateri diplomati so mnenja, da hoče Rusija, predno podpiše kako vojaško pogodbo, počakati, kako se bo razvil položaj v Tiencinu, kjer ima Anglija spor z Japonsko, in v Gdansk, ki ga hoče imeti Nemčija.

Drugi pa so mnenja, da so Angleži in Francozi šli s svojimi predlogi do konca in da Molotov dobro ve, kake koncesije bo slednjič dobil od Anglije in Francije.

HELSINGFORS, Finska, 22. junija. — Finska, Estonska in Letška z vedno bolj naraščajočim zanimanjem zasledujejo dolga angleško-ruska pogajanja v Moskvi in so prepričane, da bo Stalin slednjič uspel in bo od Anglije in Francije izsilil pogodbo, po kateri bo Rusija mogla poslati v te tri države svoje vojaštvo z izgovorom, da hoče braniti njihovo nevtralnost proti nemškemu napadu.

Vodilni estonski krogi delujejo na tesno sodelovanje med baltičskimi državami in skandinavskimi kraljestvi, da odvrnejo rusko "nevarnost".

Vplivni estonski list "Pae-walest" izraža obžalovanje, da Finska ni hotela sprejeti nemškega predloga za nenapadalo pogodbo.

tujci sodelovali z japonsko armado in da se bodo izogibali povzročiti kak pripetljaj, ki bi mogel imeti kake resne posledice.

GOEBBELS ZAHTEVA GDANSK

Dr. Goebbels je govoril ob prazniku sončnega obrata. — Angležem je stavil zahteve Nemčije.

BERLIN, Nemčija, 22. junija. — Ob priliki nacističkega praznika sončnega obrata in pri velikanskem kresu je pro-pagandni minister dr. Paul Joseph Goebbels pred 120.000 poslušalci v Olimpijskem stadiju izjavil:

"Anglija mora skrbeti za to, da je gdansko vprašanje kmalu rešeno. Svet mora vedeti, da smatra Nemčija osrednjo Evropo za svojo vplivno sfero. Od angleške strani nam očitajo, da hočemo gospodariti celemu svetu. To pa je obrekovanje. Tako častihlepnost prepuščamo Angliji in Poljski."

Dr. Goebbels se ni mogel premagati, da ne bi namignil na težkočo, ki jih ima Anglija v Aziji, je grajal angleško zatiranje Arabcev ter nato postavil govorniško vprašanje:

"Kaj Anglijo briga, kaj se zgodi z Gdanskim?" In rekel je, da naroda 80 milijonov duš ne more nobena država ovirati, da ne bi smel sam odločevati o svoji usodi.

"Ali ste kaj nervozni?" je dr. Goebbels vprašal svoje poslušalce. "Ne, ne!" so mu vsi odgovorili. "Tudi jaz ne," je zatrdil dr. Goebbels, "ako je kje kaka nervoznost, tedaj je na drugi strani."

Dr. Goebbels je že v nedeljo napovedal, da bo Gdansk v kratkem prišel v meje Nemčije.

POGODBA MED FRANCIJO IN TURČIJO

PARIZ, Francija, 22. junija. — Diplomatski krogi zatrjujejo, da bo v petek med Francijo in Turčijo podpisana pogodba za medsebojno vojaško pomoč. Obenem bo tudi Turčiji priznana Hatay republika, ki je bila prej znana pod imenom Aleksandretta sandžak.

NOVE ODREDBE ZA ČESKE ZIDE

Von Neurath je izdal nove odredbe proti Židom. V s a lastnina Židov mora biti popisana pred koncem julija.

PRAGA, Češka, 22. junija. — Nemški protektor Češke in Moravske baron Konstantin v. Neurath je izdal naredbo 12 točk, s katero je udeležba Židov v trgovskem življenju zelo omejena in postavlja vse njihovo trgovsko poslovanje pod njegovo nadzorstvo.

Po tej odredbi morajo Židje nemškim knisarijem predložiti ves popis svoje privatne in trgovske lastnine, ki znaša okoli 17 milijard čeških kron. To se mora izvršiti pred 31. julijem.

Lastnina ne sme biti izmenjana med Židi in ariji. Židom je prepovedano pridobiti kako zemljišče, ali pa kako udeležbo v njem.

Židje morajo pri Češki narodni banki prijaviti in popisati vse svoje zlato, platino, dragokamne, drage slike in vse druge dragocenosti.

Po tej odredbi so Židje vsi oni, ki so židovskega rodu v tretjem kolenu.

Vsled te odredbe je prizade-tih okoli 200.000 Židov.

Nova odredba je zelo prese- netila češko vlado, kajti vlada je že pred več tedni protektor-ju predložila svoj načrt za razlastitev židovske lastnine. Ta načrt je bil od tedaj že pogosto izmenjan med Čehi in Nemci.

Čehi so predlagali, da preide židovska lastnina polagoma v češke roke, kar naj bi se de- vršilo v štirih letih.

NACIJI SO ODKORAKALI IZ ZBORNICE

Nacijski poslanci so odkorakali iz madžarske zbornice. — Nekemu poslancu ni bil podaljš-šan čas za govor.

BUDIMPEŠTA, Madžarska, 22. junija. — Nacijski poslanci so včeraj odkorakali iz madžarske državne zbornice pod vodstvom svojega voditelja Kalmana Hubaya, ker nekemu nacijskemu poslancu ni bilo dovoljeno podaljšanje časa za njegov govor.

Ko je v poslanski zbornici nek poslanec obdolžil, da so madžarski nacijski pri volitvah dobili denarno pomoč iz Nemčije in da so vsled tega dobili 49 poslancev, se je dvignil poslanec Matyas Matolczy in je izjavil, da prebivalstvo karpatske Ukrajine ni zadovoljno. — Dalje je rekel, da se je gospodarski položaj, odkar so prišli madžarski vojaki, v Ukrajini zelo poslabšal.

SPORAZUM MORNARIŠKIH VODITELJEV

Italijan. in nemški mornariški šefi so se zedinili. — Mornariška konferenca v Singapuru.

BERLIN, Nemčija, 22. junija. — Dvodnevna konferenca nemških in italijanskih mornariških šefov v Friedrichshafenu je bila včeraj končana s "popolnim sporazumom v vseh vprašanjih."

Nemški delegaciji je načelo-val admiral Erich Raeder, italijanski pa podtajnik v mornariškem ministrstvu admiral Domenico Cavagnari.

Kot pravi uradno poročilo, so na konferenci razpravljali o tehničnih zadevah s posebnim oziranjem na tesno sodelovanje med vojnimi brodogradnja-ri Rim-Berlin. Podrobnosti za to sodelovanje bo sestavil odbor, ki ga boste imenovali obe vladi.

Nemške bojne ladje so imele razbožene zastave stare cesarske vlade v spomin na potop nemških bojnih ladij v Scapa Flow pred 20 leti.

SINGAPUR, Azija, 22. junija. — Na konferenci so se zbrali angleški in francoski vojaški poveljniki na Daljnem Iz-toku, da izberejo vrhovnega poveljnika svojih armad za slučaj vojne. Pomorsko postojanko v Singapuru bodo uporabljale vse prijateljske sile.

Delegati bodo postavili mornariške, armadne in zračne odbore, ki bodo izdelali natančni obrambni načrt, ki bodo predloženi skupni konferenci.

Konferenci predseduje angleški podadmiral sir Percy Noble, ki je poveljnik angleškega brodogradništva na Daljnem Iz-toku. Po splošnem mnenju bo Noble vrhovni poveljnik angleškega in francoskega brodograd-ništva v Aziji.

RUSI O STRANGOVEM OBISKU

BERLIN, Nemčija, Moskva pozdravlja Stranga .. PAPRIZ, Francija. — List "Figar" objavlja iz Londona poročilo, v katerem med drugim pravi:

... Sovjetska vlada vidi v tem začetek novega načina reševanja vseh vprašanj. Nič ne bi moglo biti koristnejšega od neposrednega stika med zastopniki obeh vlad.

Nato pa so med glasnim kričanjem nacijski v zelenih srja- cah odkorakali iz zbornice, ker vlada ni dovolila Matolczyju dalje govoriti. Ministrski predsednik grof Paul Teleski je n- znanil, da bo karpatska Ukra- jina kmalu razglašena za avt- nomijo in da bo potem sama mogla urediti svoj gospodarski problem.

NEMCIJA IN SOVJ. RUSIJA V POGODBI

Nemška trgov. misija je že skoro sklenila pogodbo z Rusijo. — Nemčija bo od Rusije dobivala surovine.

BERLIN, Nemčija, 21. junija. — Medtem ko Anglija in Francija v svojih pogajanjih za vojaško zvezo z Rusijo za- devate na velike zapreke, je nemška trgovska delegacija že skoro dokončala svoja pogaja- nja za trgovsko pogodbo z Ru- sijo.

Pogajanja so tako naglo na- predovala, da bodo v nekaj dneh delegaciji poslani trgov- ski izvedenci, da sestavijo vse podrobnosti pogodbe.

Kot pravi neko poročilo, je Nemčija ponudila Rusiji kre- dit \$300.000.000 za nakup nem- skih industrijskih izdelkov, kar bo Rusija plačala večinoma s surovinami.

Rusija želi dobiti čim več železniških voz in električnih strojev, Nemčija pa želi od Ru- sije dobiti rude, les, petrolej in premog. Nemčiji pa tudi pri- manjkuje železniških voz in ce- lo ni mogla popraviti starih, ker ji primanjkuje surovin.

Ruske rude pa bodo pomaga- le olajšati to pomanjkanje in celo povečati nemški izvoz.

V uradu feldmaršala Goeringa je bil izdelan natančen načrt za nemško-rusko trgovino in raznim nemškim industrijam je bilo naročeno, kako naj njihovi zastopniki hodijo v Ru- sijo.

Zelo važno vlogo pri tem i- gra von Schroederjeva banka v Kolnu ob Reni.

Nemški vladni krogi so mne- nja, da Anglija in Francija, pa naj od Rusije dobite kakoršno- koli ugodnosti, Rusije ne boste pridobili v blok proti Nemčiji.

RAZGLEDNICE Newyorške SVETOVNE RAZSTAVE

DOBITE PRI
KNJIGARNI
"GLAS NARODA"
216 WEST 18th STREET
NEW YORK

35 RAZLIČNIH RAZGLEDNIC
V BARVAN. PREDSTAVLJAJO
ČIH NAJVEČJE ZANIMIVOSTI
TE OGROMNE RAZSTAVE

CENA ZBIRKE

50c

(Poština plačana)

Vsoto lahko pošljete v znakah
po 2 ostrona po 3 cente.

"GLAS NARODA"
(VOICE OF THE PEOPLE)
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)
Frank Saks, President J. Lopsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

46th Year

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Advertisement on Agreement

Za celo leto vsaj list za Ameriko	Za New York za celo leto .. \$7.00
In Kanado	Za pol leta
Za pol leta	Za inostranstvo za celo leto .. \$7.00
Za šest let	Za pol leta

Subscription Yearly \$6.—

"GLAS NARODA" IZHAJA VSAKI DAN IZVEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: CHelsea 2-1243

ANGLEŠKI TRGOVINSKI MINISTER O TRGOVINSKI POLITIKI ANGLIJE

V govoru, ki je imel sir Stanley v spodnjem zboru angleške zbornice, je dejal poleg drugega tole:

Čeprav pripisujejo največji pomen oboroževanju, vendar ne smemo pri tem iti predaleč in tega pomena ceniti previsoko, ker je mnogo znakov, da se gospodarske razmere zaradi oboroževanja ne bodo tako zelo zboljšale kakor to nekateri mislijo. V zadnjih štirih mesecih letošnjega leta se je zmanjšal saldo zunanje trgovine za 24.5 milijona funtov sterlingov v našo korist.

Govorec o angleško-amerškem trgovinskem sporazumu, je Stanley naglasil, kako so nekateri poudarjali, da sta si Velika Britanija in Združene države konkurenčni po strukturi svojega gospodarstva in da je med njima sporazum nemogoč. Toda Stanley verjame, da je ta pogodba dala pomena in pouka vsemu svetu.

Zatem se je Stanley dotaknil gospodarskih odnosov s Finsko ter naglasil, da nihče ne misli in mu tudi ne bi bilo treba verjeti to, da se bilanca zunanje trgovine, more spraviti v ravnotežje. Angleško gospodarstvo je temeljilo vedno na večjih stvarih kot pa so dvostranski trgovinski odnosi, in se ni nikdar spuščalo pri svojih trgovinskih odnosih na to, da bi se omejevalo na posamezne države. Z državo, kakor je Finska, s katero smo v prijateljskih vezeh in nasproti kateri nam je bilo vedno do tega, da ohranimo do nje dobre trgovinske odnose, ne bomo uporabili načina grožnje, kakor so ga sprejele nekatere druge države.

Glede trgovinskih pogajanj z Romunijo je trgovinski minister dejal, da je to tipičen primer trgovinskih odnosov Velike Britanije z jugovzhodno Evropo, ki so jo v zadnjih nekaj letih rešili prevelikega vpliva nemškega gospodarstva. Pri vsem tem pa mi ne želimo izključiti velike nemške industrijske države z njenih naravnih tržišč, ki koristijo na Balkanskem polotoku. Mi ne nameravamo niti ne poskušamo odvrniti Nemčije s teh naravnih tržišč. Stanley smatra, da bi se tudi mogle težave odstraniti z ustanovitvijo turško-romunske organizacije na podlagi mednarodnih gospodarskih odnosov med obema državama, toda končna oblika te organizacije še ni določena. Takšna organizacija bi imela nalogo tako povečanje tržišča za romunsko blago, kakor tudi za pospeševanje romunske proizvodnje.

SE IMATE PRILOŽNOST NAROČITI TE ZANIMIVE KNJIGE, KER IMAMO NEKAJ ZBIRK SE V ZALOGI... VSAK PRAVI, DA SO VREDNE VEČ KOT \$1.35. NAROČITE JIH DANES

Knjige Družbe sv. Mohorja SEŠT KNJIG

1. Koledar za leto 1939
2. Zgodovina slovenskega naroda
Spisal DR. JOS. MAL
3. Življenje svetnikov
4. Slovenske večernice POVEST—"IZUM"
Spisala Metod Jenko in Viktor Hassl
5. Čuda narave
Spisala MARJA AHAČIČ
6. Ura čiščenja

VSEH ŠEST KNJIG za \$1.35

Naročite pri:

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

AMERIŠKA VOJAŠKA MISIJA V BRAZILIJU

Ameriški general Marshall s svojimi pribočniki pregleduje častno stražo v trdnjavi Sao Jao, ko je prišel v Brazilijo.

Tedenski kotichek

Piše I. BUKOVINSKI, Pittsburgh, Pa.

Pisma od povsod. — Ne mine skoro teden, da bi ne prejel vsaj par pisem iz raznih krajev Združenih držav, seveda najbolj pogosto od lepega spola. Pisma vsebujejo pri znanje za moje dopise, včasih pa tudi kritiko, in pa razna vprašanja glede zdravja in bolnišni, in celo glede — pomlajanja.

Naslednje tri sem prejel zadnji teden, katere priobčujem dobeedno radi zanimive vsebine.

— Spoštovani prijatelj — tako mi piše rojakinja — v Glasu Naroda berem vedno Tvoj "Tedenski kotichek" in iz katerega razvidim, kako dobre zdravnike imate v vaši Mercy bolnišnici, ker skoro vsakega ozdravijo. Tudi jaz bi rada pri vas poskusila svojo arčo, ampak ko bi tako bil prijazen in mi sporočil katere ure se dobi pri vas zdravnik in pa če bi ne bilo treba dolgo čakati, kajti jaz bivam daleč, zelo daleč od Vas, kakih 300 milj v maselbini L, Pa.

Zdravnik mi je dejal, da imam sladkorno bolezen in strahno me noge bolijo. Sosedje mi pravijo, naj poskusim

kakega specialista v Pittsburghu, ali vsekakor jaz ne bi rada ostala v bolnišnici, ker se je bojim in bi bila bolj vesela, če bi mogla ozdraviti brez nje. Zraven tega na imam že več let slepega moža, ki ga ni mogoče kar tako pustiti. On bi prišel z menoj v zavod, mogoče imate tam kakega dobrega učenega zdravnika, da bi mu vrnil dragocen dar vida...

Solčni žarek. — Dragi rojak I. Bukovinski: Ravno sedaj sem prečitala Tvoje vrstice v Glasu Naroda, ki so mi ga prinesli obiskovalci. Jaz se namreč nahajam radi operacije v Du Bois bolnišnici. Du Bois, Pa., in moram Ti priznati, kako resnično in pravilno je vse, kar pišeš v tvojem ljubljenskem Kotichek, zlasti kar si dejal o tisti vseh bolniških strežnicah. Tudi tukaj imamo eno tako veselo z večnim smehljajem preko ustnic, tako da se nas bolnike napravi vesele in korajžne — kljub našim bolečinam. Je kot solčni žarek, ki povsod prinese novo življenje in blagodatno vpliva, kamor posveti.

Pisala bi še več, ali saj veš, da v bolnišnici to ni mogoče. Prijateljski pozdrav, pa še kaj lepega in veselega napiši.

Nesrečni mladenič. — Cenjeni, osebno nepoznani prijatelj! S pozdravom Vam pišem par vrstic. Skrbno berem Vaše zanimive dopise v Glasu Naroda, ker so prav resnični in

KOSE

smo dobili iz starega kroja, so iz naj lepšega jekla, 32 inčev dolge in tehtajo manj nego funt. Kosa je široka, stane \$2.50 s poštnino. Roke za kosilce stane 50 cts. Jekleno kladivo 60 cts; babica 75 cts; osla 25 cts; kosak z zobni ali za klanje \$1.00. Pošljite naročilo z denarjem na naslov:

EUROPEAN BAZAAR
170 East 4th St. New York City

Pozor rojaki!

KADAR nameravate potovati v stari kraj; KADAR hočete poslati denar v stari kraj; se zaupno obrnite na nas, in postreženi boste točno in pošteno. Dolgoletna skušnja Vam to jamči.

Pišite po brezplačna navodila in pojasnila na

SLOVENIC PUBLISHING CO.

POTNIŠKI ODDELEK "GLASA NARODA":

216 West 18th Street New York, N. Y.

AKO NAMERAVATE OBISKATI SVETOVNO RAZSTAVO boste rabili

MAPO

Mesta New Yorka

DOBITE JO BREZPLAČNO AKO NAROČITE

Slovensko-Amerikanski Koledar ZA 1939

Cena Koledarja je: 50 centov

Imamo jih še nekaj!

"Glas Naroda" 216 West 18th Street New York, N. Y.

(Lahko pošljite vsto v poštah znakov po 2 oziroma po 3 cente)

Vsesokolski zlet v New Yorku

Izletniki iz vseh predelov Združenih držav se prihajajo, da se udeležijo prvega Vsesokolskega zleta ter si istočasno ogledajo svetovno razstavo. Od najboljših telovadcev in atletov iz Združenih držav, ki so se pridno pripravljali poslednjih 6 mesecev na odlično tekmo za sokolsko prvenstvo Amerike, so nekateri že med nami v New Yorku. Nekateri so stari borci, ki so si pridobili sloves lanske leto na Vsesokolskem zletu v Pragi in letos na predolimpijskih tekmah. Med njimi so tudi mlajši, ki so se šele letos razvili do prvenstvene višine. Kakor izgleda, bo tekma nad vse zanimiva in ostra.

Sporred zletnih dni je sledeči:

V četrtek 29. junija ob 8. zvečer se začne tekma za prvenstvo in sicer v telovadnici T. J. Sokola 420 East 71st St.

V petek zvečer 30. junija ob 8. uri so tekme ženskih vrst in moškega višjega oddelka v telovadnici D. A. Sokola, 525 East 72nd St.

V soboto 1. julija se vrše vse tekme na Randall's Island, začetak točno ob 7. uri zjutraj. Zvečer ob 8. je akademija in razdelitev nagrad v telovadnici 420 East 71st St.

V nedeljo 2. julija je glavni dan, ki je določen za sprevid in javni nastop vseh telovadcev na stadiju Randall's Island, ki se prične točno ob 2. uri popoldne.

V ponedeljek 3. julija izlet v Camp Katoliškega Sokola v Throggs Neck, N. Y.

V četrtek 6. julija je Čehoslovaški dan na svetovni razstavi v "Dvoru Miru."

Starokrajsko blago...

SEMENA, JESENSKI PRIDELEK

SALATA, največja poletna glavna SALATA, fina rumena trdoglavka SALATA, velika rujava trdoglavka SALATA, ljubljanska ledenka SALATA, vstrajna zimska glavna ENDIVJA, fina rumena kravičljana ENDIVJA, pozna zelena kravičljana ENDIVJA, zgodnja široka rumena ENDIVJA, pozna široka rumena RADIČ ZA SOLATO, pravi "goriški" MOTOVILEC, (repinec) veliki REDEK, fina črna ostra zimska REPA, strniščna bela za kisanje FIŽOL, nizki rumeni ali zelen FIŽOL, visoki rumeni ali zelen GRAH, sladkorni, visoki kasei

Cena teh semen je 10c paket.

Zopet nova zaloga iz Ljubljane:

BAROVEC "PLANINKA" ZDRAVILNEGA ČAJA:

CENA: 1 paket \$1.—, 3 pakete \$2.90

MARIA-CEL ŽELODNE KAPLJICE

Mala stekla 50c, velika \$1.25

ŠVEDSKE KAPLJICE za ženske, —

Mala stekla 50c, velika \$1.25

SUHI GOSI, (line). Četrť funta 50c,

pol funta 30c. Mi plačamo pošto.

STEVE MOHORKO CO.

104 50-2nd ST., MILWAUKEE, WIS.

Peter Zgaga

Rodin je bil v Franciji že priznan mojster kiparske stroke, ko je zahrepenel tudi po slikarskem čopcu. Nekoč je povabil v svoj atelje Moneta, od katerega bi bil rad izvedel sodbo o svoji slikarski zmogljivosti. Monet je prišel, si ogledal Rodinova platna in se divil:

"Krasno! — Čudovito! — Imenitno!"

Potem pa se je ozrl v kot, kjer je ponižno stal majhen kipec in je rekel:

"To tukaj, vidite, pa je res — dobro..."

Janez joka, da ga ne morejo potolažiti. — Teta je padla po stopnicah, toži.

— Le ne jokaj, saj se bo teta zopet kmalu pozdravila.

— Toda sestra jo je videla, kako je padla, jaz pa ne.

Se ena o Janezku:

— S čem pa točeš? — vpraša mati iz sosedne sobe.

— S kladivom, mama, — odgovori Janezek.

— Po čem pa tolčeš?

— Po žeblju!

— Pazi, da se ne udariš po prstu! — ga posvari mati.

— Ne boj se, mama, saj ne držim žeblja jaz, ampak teta! — se odreže Janezek.

— Kaj praviš o dekletu, ki si jo večeraj nagovoril.

— Cenim jo zelo visoko, — mu odgovori prijatelj.

— Jaz tudi. Najmanje na petinštirideset let.

Juri Buffon, eden najslavnejših prirodzancev osemnajstega stoletja, ki ga je francoski kralj Ludvik XV. povabil v grofovski stan, je povabil nekega dne več slavnih prirodzancev na kosilo. Po kosilu so se šli na vrt izprehajati.

Bilo je vročega poletnega dne. Na lepem kolu na vrtu je bila steklena krogla, kakršnih vidimo zadosti po vrtilih. Neko iz družbe položi roko na kroglo in opazi, da je na senčnati strani toplejša nego na prisolnčni. Takoj naznani to važno odkritje tovarišem, in drugi za drugim polagajo roko na kroglo in vsak potrdi, da je res tako.

Vsa družba se zdaj zbere okoli krogle ter prične živ pogovor o tem čudnem prikazu; ugibljejo in ugibljejo, kako bi se dal razjasniti. Vsak privleče svojo teorijo na dan.

Eden meni, da izvira iz refleksije, drugi, da iz ekshalacije, tretji, da iz odboja (repulzije); česar ne ve eden, ve drugi, izkratka; po prirodnih zakonih doženejo, da mora biti tako, in da bi se bilo le čuditi, ko bi bila krogla na prisolnčni strani bolj vroča nego na senčnčni.

Edinemu Buffonu ni šla reč v glavo, dasi so jo tovariši dokazovali kar najučeneje in najbistroumneje.

Pokliče torej yrtnarja ter mu reče: Kako to, da je krogla na senčnčni strani bolj vroča nego na solnčni?

"Kako to?" odgovori vrtnar, "no, zaslužil sem jo ravno prej, da bi se preveč ne razgrela!"

Kratka Dnevna Zgodba

LIAM O'FLAHERTY:

OB MOLŽI

Lahno, lahno, je iz napetih žilastih sescav teklo mleko v svoje bele kipeče pene. Teklo je iz obojih prejšnjih sescav: bela curka sta brizgala navzkriž in narahlo žvrkljala valujoče pene, ko sta lila skozi nje. Ni ga menda glasa, ki bi take pomirjal, kakor ta glas. Ni ga vonja tako čistega kakor je ta gorki duh, duh po kravi, mleku in krvi, pomešan s tisoč blagimi dišavami polnega večera.

Krava je stala vrh travne grbavine. Zadaj za njo je bila reber z razmetanimi skalami, ki se je zivala z nebom v sivo obzorje. Spredaj se je širila prostorna brežina, ki se je v ravnih prarih nagibala k daljnemu obzorju. Tesno zraven je bil svet od žarkov zahajajočega sonca zelenosvetel, v daljavi pa je bil zagrnjen z belo meglo in se je dozdevalo, da se vzdiguje prah vali k morju.

Krava je prežvekovala in z napol priprtimi svetlimi očmi gledala dol v zamegljeno pokrajino. Rdeče lakotnice so ji držale od zadovoljstva in samopasne ugodja, da jo molze lepo dišeča, tiho popevajoča ženska, katere prsti ji iztikajo sesci bolj voljno ko dlesni teleta.

Ženska je bila vsa srečna. Prvič je molzla kravo svojo, zdaj v nedeljo zvečer sta skupaj prišla sem tle, kakor je bilo med ljudmi v navadi.

On je ležal v travi in opazoval njo pri molži; zamišljen je pristihoval njenemu tihiemu popevanju in čvrljenju ptic. "Ali ni čudovito, da tvoji prsti tako urno molzejo?" je spregovoril.

Ona je okrenila glavo in ponesno stresla goste, črne lase, gladko počesane z valjučimi kodri, ki so se svetlikali v sončnem zraku. Rdeča usta so smehljale se popevala. Gledala je vanj iz polnega belega grla so ji vrele nežne besede, brezpo-membne pojoče besede verelja.

On jo je bistro gledal, se smehljaj in goštal sapo. "Katica, ali ni bilo danes od mase grede lepo?" je zamrmral.

Ona je sklonila glavo, sanjavo popevaje. "Vsi so naju gledali, ko sva prišla skupaj iz cerkve. Midva sva največji par v vsej fari. Več ljudi sem slišala šepetati o nama, ko sva šla po

poti sredi moških, sedečih po kamnitih ogradah. Ali ti je bilo kaj nerodno?"

"Bilo. Potegnila sem si ru-to na obraz, da me niso mogli videti. Zdelo se mi je, da ne bom nikoli prišla ljudem izpred oči."

"Navse zadnje je le nekaj velikega," je dejal.

"Kaj je nekaj velikega, Miha?"

Njegov pegavi obraz se je zresnil. Preko zamegljenega brežine je strmel v daljavo, kjer se je motno obzorje neba izgubljalo v blede praznoto.

"Kako je velik," je mislila ona "in čeprav ima roke trde kot železo, je z menoj nežen."

"Kaj je nekaj velikega Miha?" je vprašala znova.

"Hm. Težko je povedati, kaj da je. Le — midva sva skupaj. In sva midva, drugega pa ni. Kaj ni res?"

"Kaj?"

"Prej se mi je ob nedeljah zvečer hotelo zmeraj le stran, le kam daleč od tod. Morda — upijamiti se. Zdaj pa bi kar samo tukaj ležal in gledal tebe pri molži. Za vse drugo mi ni prav nič."

Ni mu odgovorila. Rahlo je zardela in nagnila glavo k topli lakotnici krave. Mislila je na prejšnje nedelje, ko je z vaskimi dekleti posedala na zelenem griču nad obalo, kjer so popevale pesmi in pletle. Ta krat je tudi ona plaho hrepenela po nečem. Prebujale so se ji bile brezimne želje po mirnem, krepkem glasu in nežnem objemu močnih rok.

"Ali so moški čudni," je dejala in menjaje roki, ki jih je najprej ovlažila v penah, potegnila za odzadnja sesci. Počasi ju je nategovala, dokler nista iz njiju brizgnila dva nova bela curka. Krava je opletala z repom, leno pridvignila nogo in zatopdala. Miha se je zamemjal.

"Nemara da res!" je rekel.

"Miha!"

"Kaj?"

"Ne res, da se ob nedeljah zvečer ne boš več šel napit, tu di ne potlej; ko se me boš naveličal? Kajne, da ne?"

"Katica, tebe se ne bom nikoli naveličal!"

"O — da, to lahko trdiš zdaj ko sva šle nekaj dni poročena. Mogoče pa ..."

"Ne, Katica, z nama ne bo nobenega mogoče. Vse preveč bova morala delati, da bi se utegnili drug drugega naveli-

čati. Samo ljudje, ki nimajo kaj početi, si postanejo odveč."

Skupaj delati! — bo lepo, Miha. Jeseni me veči ruvati krompirjeva stebila in pobirati krompir po brazdah. Za južno si ga bova nekaj spekla na tleh, na ognju iz stebel."

"Pa oba."

"Seveda."

"Toda dotlej je pred nama vse poletje! Poleti ni dosti dela razen ribarjenja. Jutri grem ribe lovit."

"Pa boš ves dan proč in jaz čisto sama z nikomer v hiši."

"Se vedela ne boš za to, dokler se zvečer ne vrnem s celim kupom rib. Imenitno bi bilo vzeti te s seboj v čoln. To da — vsi bi se nama smejali."

"Kaj ne bo imenitno, da boš naložil rib? Veselje jih je stresati iz rajne na škrlit in videti, da polze naokoli. Pa mo- je bodo te ribe! Za me boš jih ujel. Oj, Miha, to je imenitno!"

Utihihnila sta, ko je nehalala mlestiti in šla od sesci do sesci, da izmolze še mleka najbolj bogate zadnje kaplje. Ta njuna prva molža v dveh je bila kako robred, ki jima je razodel skrivnostno srečo zakonske skupnosti. In oba sta se v sree preplašila zaradi novega čudnega spoznanja, ki je zajelo njuno priprosto naravo. Zadelo je duha obeh, da sta se zavedla, svoje zdajšnje sreče, hkrati pa nedoločno dojela, kako hud bo boj, ko bosta zemlji in morju izvijala živež. Ta motni dojem je zagrenil nju no srečo s tisto rahlo žalostjo, ki brez nje ni nikdar prave sreče.

Nehala je mlestiti. Miha je vstal in zlij polovico mleka v vedro za teleta.

"Neš mi ga ti, da se te privadi," ji je velel.

Krava je z velikimi očmi strmela vanj in leno zamukala. Odtopotala je k stajnici, kjer je njeno tele čakalo na mleko. Stegnila je glavo preko ograde in mu oblizovala pridvignjeni gobček.

Mlada dva sta odsunila njeno glavo in postavila vedro pred teleta. Tele je planilo po mleku, vtaknilo gobček v pene in začelo pogoltno piti. Rdeči kodravi hribet se mu je kar tresel od vneme.

Medtem, ko je pilo, mu je Katica čehljala čelo.

Potlej sta mlada dva z roko v roki molče šla domov po somrakku.

Ob 130 letnici smrti skladatelja HAYDN-a

Pretekli teden so proslavili v Eisenstadtu 130 letnico Haydnove smrti. Veliki komponist je umrl 31. maja 1809 na Dunaju in sicer v času francoske okupacije. Ko je Napoleon zvedel za njegovo smrt je ukazal postaviti vojaško stražo ob njegovi krsti. O priliki sedanje stotridesetletnice so priredili v muzeju Jožefa Haydna v Eisenstadtu posebno razstavo, kjer je bil videti tudi originalni tekst njegove avstrijske himne. Najbolj zanimiv del svečanosti pa je tvorila zopetna združitev Haydnove lobanje z njegovim truplom v veličastnem mavzoleju, ki ga je dal zanj zgraditi princ Esterhazy.

Čudna je zgodba Haydnove lobanje. V noči po njegovem

pogrebu so se prikradli štirje maskirani možje na dunajsko pokopališče in potegnili krsto iz grobnice. Eden izmed njih, Jožef Pater, slušatelj medicine, je odrezal Haydnovo glavo in da bi se tatvina ne odkrila, na njeno mesto položil glavo nekega zločinca, ki je bil pred kratkim justificiran. Pater je bil navdušen za phrenologijo in je hotel na Haydnovih možganih preveriti nove teorije.

Kmalu nato je sestavil poročilo, v katerem je trdil, da je odkril sedež muzikalnega genija skladateljevega; tega poročila pa si ni upal objaviti.

Deset let pozneje je princ Esterhazy dobil od dunajskega mesta dovoljenje, da sme prenesti Haydnovo truplo v župno cerkev v Eisenstadt. Ob

tej priliki je prišla na dan profanacija, ki jo je zagrešil Pater. Kakšen škandal bi bil nastal, če bi to prišlo v javnost!

Toda tisti, ki so vedeli za to skrivnost, so molčali in prenes se je izvršil v najlepšem redu.

Po Patrovi smrti je Haydnova lobanja šla skozi mnogo rok dokler je ni zadnji lastnik izročil družstvu "Gesellschaft der Musikfreunde" na Dunaju pod pogojem, da bo tanz shranjena za večno. Tedaj so se začela pogajanja za njeno izročitev med tem družtvom in rodbino Esterhazyjevo. Pred nekaj leti je prišel Pavel Esterhazy dal postaviti v Eisenstadtu lep mavzolej, ni pa dovolil vanj položiti Haydna, dokler bi ostala lobanja na Dunaju. Končno je po dolgih pogajanjih princ le prederl s svojo zahtevo in tako je po 130 letih Haydnova glava le našla večni pokoj ob svojem truplu.

SENZACIONALNA ARETACIJA V NOVEM MESTU.

Novomeški orožniki so 2. junija izvršili aretacijo, ki je vzbudila senzacijo. Na ovadbo Ivana Huberja so prijeli nekega moža, ki se je zadnja leta izdajal za Rudolfa Rosenfelda in je tudi imel na to ime izstavljeno lažno legitimacijo. Ivan Huber je v ovadbi navedel, da je lažni Rosenfeld v noči dne 5. septembra 1936 v Ljubljani umoril 33-letnega godbenika Karla Gartnerja in ga nato vrgetel v Ljubljano. Baje je zločin izvršil zaradi neke plavalase ciganke, s katero sta Gartner in Rosenfeld tisto noč popivala.

Ker je takrat ljubljanska policija vodila o zagonetnem zločinu obširno preiskavo, je bila policijska direkcija tudi takoj obveščena o aretaciji.

Poučni spisi:

ABN'S NEW AMERICAN INTERPRETER. — Trda vez. 279 strani. Cena \$1.10. Učna knjiga za Nemce in za one, ki so nemščine smotni.

AMERIKA IN AMERIKANCI. Spisal Rev. J. M. Trunk. (608 strani.) Trdo vezano. Opis posameznih držav; priseljevanje Slovencev; njihova društva in druge narodne ustanove. Bogato ilustrirano. Cena \$5.00.

ANGLEŠKO SLOVENSKO BERILO. Spisal dr. F. J. Kern. Vezano. Cena \$2.00.

BURSKA VOJSKA. 95 strani. Cena 40c.

BODOČI DRŽAVLJANI naj naročijo knjico: "How to become a citizen of the United States". V tej knjigi so vsa pojasnila in navodila za naseljenje. Cena 35c.

BREZPOSELNOST IN PROBLEMI SKRBSTVA ZA BREZPOSELNE. 75 strani. Cena 35c.

DENAR. Spisal dr. Karl Engliš. 236 strani. Denarni problem je zelo zapleten in težaven in ga ni mogoče storiti vsakomur jasnega. Pisatelj, ki je znan češki narodno-gospodarski strokovnjak, je razširil svoja dela tako, da bo služilo slehernemu kot orientacijski spis o denarju. Cena 80c.

DOMAČI ŽIVINOZDRAVNIK, spisal Franjo Dular. 278 strani. Cena trda vez \$1.50. Zelo koristna knjiga za vsakega živinorejca; opis raznih bolezni in zdravljenje; slike.

DO ORHIDA DO BITOLJE. 100 strani. Zanimiv potopis — slikami slik krajev naše stare domovine, ki so Slovencem le malo znani. Cena 70c.

GOVEDOREJA. Spisal R. Legvart. 143 strani. S slikami. Cena \$1.25.

IZ TAJNOSTI PRIRODE. 83 strani. Poljudni spis o naravoslovju in svezdomanstvu. Cena 50c.

KOKOŠJEREJA. Spisal Valentin Ramliger. 64 strani. Cena trdovez 50 Broš. 35.

KRATKA SRBSKA GRAMATIKA. 68 strani. Cena 30c.

KRATKA ZGODOVINA SLOVENCEV, HRVATOV IN SRBOV. 95 strani. Cena 30c.

KNJIGA O LEPEM VEDENJU. (Urban.) Vez. Cena \$1.25.

KNJIGA O DOSTOJNEM VEDENJU. 111 str. Cena 50c.

KUBIČNA RAČUNICA. Trda vez, 144 str. Navodila za izračunavanje okroglega, kosnega in tesnega lesa. Cena 75c.

LJUDSKA KUCHARICA, najnovejša in praktična zbirka navodil za kuhinjo in dom. Cena 50c.

MATERIJA IN ENERGIJA. Spisal dr. Lavo Čermelj. S slikami. 190 strani. Nauk o atomih, molekulah in elektroni. Po ljudno pisana razprava o izsledkih moderne znanosti. Cena \$1.25.

MLERARSTVO. Spisal Anton Pavc. S slikami. 168 strani. Knjiga za mlekarije in ljubitelje mlekarskega sploh. Cena \$1.00.

Kuharske KNJIGE

LJUDSKA KUCHARICA

Najnovejša zbirka navodil za kuhinjo in dom. Cena 50c.

KUHARICA

965 navodil, 255 strani. Cena: broš. \$1.25, vez. \$1.50.

SLOVENSKA KUCHARICA

Najpopolnejša izdaja, 728 strani.

\$5.00

NAROD. K. IZUMIRA. 101 strani. Poljuden opis najsevernejšega naroda na svetu, njegove šege in navade. Cena 40c.

NAŠE ŠKODLJIVE ŽIVALI v PODOBI in BESEDI. Opisal Fran Erjavec. 224 strani. Broš. Cena 40c.

OBRATNO KNJIGOVODSTVO. 258 strani. Vez. Knjiga je namenjena v prvi vrsti za stavbno, umetno in strojno ključavničarstvo ter šolstvo. Cena \$2.50.

ODKRITJE AMERIKE, spisal dr. MAJAR. Trije deli: 162, 141, 133 strani. Cena mehko vez. Poljuden in natančen opis odkritja novega sveta. Spis se čita kakor zanimiva povest ter je sestavljen po najboljših virih. Cena 50c.

PRAKTIČNI RAČUNAR. Trda vez. 251 str. Priročna knjižica, ki vsebuje vse, kar je pri nakupu in prodaji potrebno. Cena 75c.

PROBLEMI SODOBNE FILOZOFIJE. Spisal dr. F. Veber. 341 strani. Knjigo toplo priporočamo vsakomur, ki se hoče seznaniti s glavnimi črtami sodobne filozofije. Cena 70c.

RUSKI REALIZEM. Spisal dr. Ivan Prijatelj. 413 strani. V knjigi so opisani predhodniki in idejni utemeljitelji te svojevrstne ruske struje. Cena \$1.50.

SPOMINI. (Spisal Jože Lavtižar.) 243 strani. V tej knjigi oboja naš znan potopilec šupnik Lavtižar spomine na svoja brezštevila potovanja. Cena \$1.50.

SPLOŠNI PODUR, KAKO OBDELOVATI IN IZBOLJŠATI POLJE IN VRTOVE. Cena broš. Cena 50c.

SLOV.-ANGLEŠKI IN ANGLEŠKO-SLOVEN. SLOVAR. 148 strani. Cena 90c.

SLOVENSKO-NEMŠKI SLOVAR. 143 str. Druga polovica knjige vsebuje nemško-slovenski slovar in kratko slovnico slovenskega in nemškega jezika. Cena 40c.

UVOD V FILOZOFIJO. Spisal dr. Franc Veber. 352 strani. Cena 75c.

UMNI KMETOVALEC. Spisal Franc Povša. Cena broš. Cena 50c.

VELIKI VSEVEDEŽ. 144 strani. Zbirka zanimivih in kratkočasnih spretnosti; burke in šaljitvi poskus; vedeževalna tabela; punktiranje; zastavice. Cena \$1.45.

VODNIKI IN PREROKI. 128 strani. Knjiga je izšla v založbi Vodnikove družbe ter vsebuje življenjske moči, ki so s svojimi delom privedli slovenski narod in suženjstva v svobodo. Cena 60c.

ZNANSTVENA KNJIŽNICA, 78 strani. Zanimivosti iz ruske zgodovine in natančen opis vojaške republike zaporoških kosakov. Cena 50c.

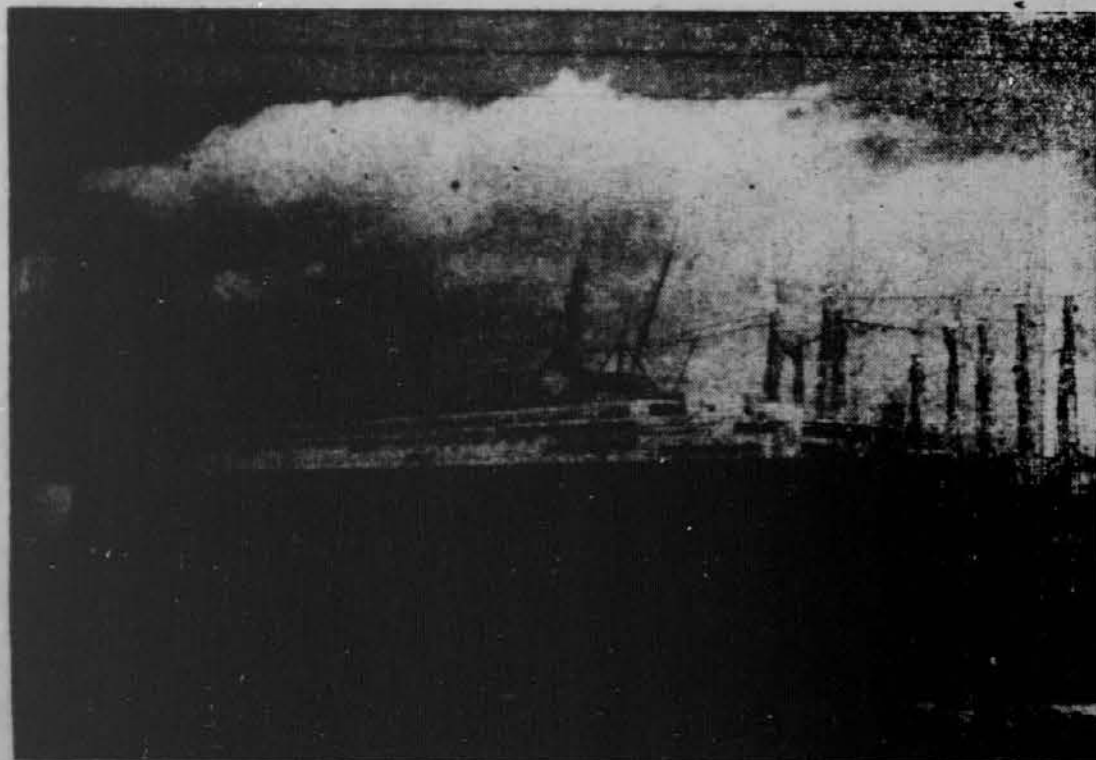
ZDRAVILNA ŽELIŠČA. 62 strani. Cena 50c.

VERNE DUŠE V VICAR. Spisal Prosper Merimee. 80 strani. Cena. 30. Eden najboljših spisov francoskega mojstra, vsota iz našega kmetijskega življenja.

VOLK SPOKORNIK. (spisal Franc Mohe; s slikami) Trda vez. \$1.00. Cena 1.50.

ZADNJI DNEVI NESREČNEGA KRALJA. Cena 60c.

NOV ANGLEŠKI ORJAŠKI PARNIK.

V ladjedelnici v Clydebanku na Škotskem grade orjaški parnik "Queen Elizabeth", ki bo imel 85.000 ton in bo do 1030 čevljev.

Steboj do smrti

Roman iz življenja. — Za "Glas Naroda" priredil I. H.

41

Vzame knjigo za škece in pričen naglo risati domačijo. Teda pa pride po cesti nek kmečki deček, star kakih deset let, bos, v kratkih hlačah. Žvižga koračnico, pri čemur se ni izogibal napačnih glasov in izgleda zelo vesel. Ko zagleda Sento, utihne in jo začuden gleda. V njej vidi prikazen, ki je ni poznal. V zadregi spleza na klop okoli oreha in poskuša plezati po debelem deblu. Pri tem pa ne umakne pogleda od Sente. Senta se mora smejati, toda naglo nariše dečka, ko se trudi plezati po drevesu. Senta se prepriča, da je ravno deček oživil drevo, kajti vsled tega je bila slika zelo lepa.

Senta je s to sliko zadovoljna in smeje vpraša, ako bo Stolberg hotel imeti sliko, na kateri deček pleza po drevesu. Knjigo za škece zapre in gre proti orehu, da bi dečka naprosila da ji stoji, da ga nariše. Toda deček, ko opazi, da se mu Senta bliža, skoči na tla in zbeži, kot bi se le z begom mogel rešiti kake nesreče.

Senta nikakor ne more za njim in se mora smejati, kako tase je vstavil za nekim plotom in je gledal skozi regle. Senta mu namigne, toda deček se s tem večjo naglico beži dalje. Senta se smeje obrne. Alko bo hotela imeti kaknega kmečkega dečka, da bi ji stal za sliko, ga bo že dobila.

Kakor si je v mislih vstvarila sliko, ji je vse in se veseli, da jo bo naslikala. Kadar se bo naselila v oskrbnikovi hiši, se bo lotila dela.

Ko pride Henrik Stolberg v mesto, gre najprej k svojemu bankirju. Njegov urad pa je bil že zaprt, toda z njim je bil dogovorjen, da ga obišče, ko bo urad že zaprt. Bankir Niemann ga veselo pozdravi in mu trdno stisne roko.

Oba se zatopita v trgovske zadeve in ko ob sedmih končata, vpraša bankir:

"Kaj pa nameravate nočoj, gospod Stolberg?"

"Nič, prav nič," odgovori Stolberg smeje. "Kot vsak večer se bom tiščal v obednici v hotelu do desetih, bom potem na bari kaj popil, da bom boljše spal in bom šel spat. Vesel bom, kadar se bom enkrat nastanil na svojem posestvu."

"Ne mislim, da bo tam kaj manj dolgočasno, kot tukaj." "Prav nič ne bo dolgočasno. Bom v svoji hiši, imel bom delo, bom hral, kolikor se mi bo ljubilo, sploh pa bom vedel, kje sem doma. Kar tako živeti mi ni prav nič všeč. Ni sem, da bi se počutil dobro brez pravega doma, ne glede na to, če je kmetiška, ali pa gosposka hiša."

Bankir se zasmeje.

"Razumem. Če pa hočete zares živeti prijetno in zadovoljno, se morate poročiti."

Stolberg ga začuden pogleda. In v duhu vidi gospo Gerdo Erlachovo hoditi po sobanah Erlachove gosposke hiše, Ali pa je bila Senta Erlachova? Obe podobi še komaj more ločiti med seboj, ena kot druga se mu zdi tako čarobna. Toda ne popolnoma. Gospa Gerda je imela ženske čare v vsej popolnosti. Sento pa je obdajal dihi mladostne, deviške nedotaknjenosti. In nekak občutek dušivega strahu ga izpreleti. Iz tega nedotaknjene dekleta veje čar, ki sedaj popolnoma objame njegove misli, ker je v zvezi z mislijo na ženitev privabil njeno podobo. Prvič vstane v njegovih mislih vprašanje: Ali Senta Erlachova ne bi mogla postati njegova žena? Ali ne bi mogla, kot je bila njena mati, biti gospodinja na nekdanjem posestvu svojega očeta, četudi bi nosila priprosto ime gospe Stolbergova?

Gospa Senta Stolbergova?

Še nikdar ni srečal nobene ženske, kateri bi mogel dati to ime. Vsa leta v Ameriki se ga dogodki tako zelo premetavali, da za žensko ni imel nobenega časa, in hladno, samostojno mu niso ugajale, četudi ni izgledale tako dobro in prijetno, kot je bila njena mati.

Zgane se, gleda pred se, kot bi se zbudil iz sanj in vpraša: "Ženiti se?"

"Seveda, potem bo šele vaše posestvo za vas popolni dom, ko bo tam z vami živela žena. Verjemite mi, dokler niste poročeni, niste našli največje veljave svojega življenja. To sem zopet zadnje dneve občutil. Ravno sedaj sem slamat vdovec; moja hči in žena sta šli v Bazel k sorodnikom. Sedaj pa se počutim osamljenega, kot bi bil popolnoma sam na svetu. Prvi dan in noč še gre, ker si vsako prigradarja, da je svoboda nekaj krasnega in jo more uživati s polnimi požirki. Človek se počuti rešen vseh vezi in bi mogel svet steti iz tečajev. Pozneje pa zopet izprevidimo, da je vse pust in prazno in hrepenimo po ljudeh, ki so nam blizu. Bojim se vsakega pustega večera doma."

"Gospod Stolberg, prosim vas, večerjajte nočoj z menoj na mojem domu. Moja vila je kot izmrla in povabil sem svojega bodočega zeta, toda še ne vem, če bo prišel. Je dober družabnik in če pride, ga boste tudi vi veseli. Zaroka med njim in mojo hčerjo še ni bila objavljena, pregovoril sem ju, da še nekoliko počakata, toda drugače je že vse dogovorjeno. Svoje hčere samo zato ne bi še rad oddal, ker je še nekoliko nežna in še ni zrela za možitev. Toda na svojem zaročenou visi z vsem svojim srcem in tako sem moral reči "da," četudi se z vsem ne strinjam. Seveda zetov ni moč izbirati po svojem sreč; meni je samo za srečo moje hčere. Torej dobro večerjo vam morem obljubiti; moja žena je pred svojim odhodom vse preskrbela, da mi ničesar ne manjka. Potem bo skupaj vesela trojica; samec, ženin in mož. In tedaj bomo mogli govoriti o tem, kateri stan je najlepši."

"Vaše povabilo zelo rad sprejemam, gospod Niemann." "Dobro! Pričakujem vas ob osmih v svoji vili. Toda prosim; zaroka moje hčere še ni bila oznanjena, zato prosim za vašo molčečnost."

"Bodite zadovoljni; o tem ne bom z nikomur govoril."

"Prosim."

Šežeta si v roko in se ločita. Stolberg se odpelje v svoj hotel in se preobleče. Nato pride čas, da mora oditi. Njegov žofer ga točno pripelje v Niemannov dom.

"Vrnite se v garažo. Kadar vas bom potreboval, vas bom poklical in boste prišli po-me."

"Dobro, gospod Stolberg."

(Nadaljevanje prihodnjic.)

Zanimivosti iz Kitajske

Kitajsko-japonska vojna ne prinaša koristi samo vojni industriji, temveč tudi kitajskim ženam, ki jo temeljito izrabljajo za svojo emancipacijo. Povsod tam, kjer primanjkuje moških, nastopajo ženske — v uradih, tovarnah, v prometu in celo v policijski službi. Na mnogih krajih, kjer preti velika nevarnost, ali kjer se je val bojev prevalil, gre življenje svojo pot samo po zaslugi žensk, ki v mnogih primerih celo prekašajo moške. V enem poklicu primanjkuje žensk, namreč v strežnicah, kjer bi jih radi mnogo več, nego jih imajo.

Vso kitajsko armado preživlja baje samo ena pokrajina, Sečuan, kjer se prideluje lne samo dovolj riže, temveč tudi bombaževine za zimске obleke. Glavna jed kitajskega vojske je še vedno riž, zlasti tedaj če mu gre dobro. V bitki ali na umiku je njegova hrana še skromnejša. Sečuan-ska pokrajina je ena najrodovitnejših na svetu. Riž obrodi tam dvakrat ali celo trikrat na leto. Zato delajo v tej pokrajini tudi vse poskuse na polju povzdige kmetijstva.

Zmotna je trditev, da žive na Kitajskem samo Kitajci. Razen Kitajcev živi na Kitajskem še mnogo drugih narodov in plemen in sicer v obmejnih pokrajinah. Samo v pokrajini Kvangsi živi 48 raznih plemen, ki se njih pripadniki razlikujejo od Kitajcev tudi po zunanosti. Najsrečnejše med temi plemeni je pleme "pevčev". To pleme živi v gosti gozdu zaraščeni gorah in se odlikuje s tem, da so vsi ljudje glasovno izredno nadarjeni. Sicer se pa tudi pridno urijo v petju. Prepovedno vedno, med delom, med zabavo, na svatbah in na pogrebih. Celo prepire in spore poravnajo s pe tjem. Če se ne moreta v čem pogoditi se postavita nasprotnika drug pred drugega in začeta na vso moč prepevati. Zmaga tisti, ki poje boljše in z večjo vne-mo. Ko se pa naveličata prepevati in preklinjati, začeta popivati in pijeta, dokler se ga tako nacuata, da obležita in zaspi. Ko se prebudita, sta zopet prijatelja.

O narodnih manjšinah Kitajske ve zunanji svet malo. Najbrž zato, ker so to še necivilizirana plemena. Narodnih manjšin je na Kitajskem več milijonov. Njihov skupni znak so veliki uhani in dolge igle v lasih. Uhane nosijo moški in ženske.

Kolika sreča lahko doleti reporterja pri njihov. delu, si člo vek težko misli. Ljubeč-jan, 26-letni slušatelj novinarske fakultete na univerzi v Pekingu pač ni slutil, da se bo

vrnil na lovu na intervjuvi s tibetskimi princami kot njen mož, odnosno da se sploh ne bo več vrnil. Ta novinar je prispel v Labrang, da bi napisal kaj o življenju druge hčere vladarja Tibeta, princese Čjang. Prvi dan jo je vpraševal o vsem, vse je skrbno zabeležil in napravil tudi nekaj posnetkov. Drugi dan je pa hotel odpotovati. Princessa se je pa na prvi pogled zaljubila vanj in prosila ga je, naj jo še fotografira. Ljubeč je prišel k nji in princessa mu je pokazala svoje sobe. V Tibetu namreč lahko dekleta prav tako snu bijo fante, kakor fantje dekleta. Ker princeze ne rasto kakor gobe po dežju, je kitajski novinar seveda rad pritrdil.

S SMRTNE POSTELJE SE JE ŠEL OBESIT.

Pod Obolnim leži mala vasica Osredoki in tam je bolehal zadnji čas bivši gospodar Janez Sever. Zdaj mu je bilo že skoro 80 let, svojo domačijo je prepustil pred leti sinu Janezu, sam pa si je izgovoril kot.

Zadnje tedne je bil mož precej razburjen zaradi neke pravice, ki so jo Malnarjevi, kakor se pravi po domače pri Severjevih, imeli zaradi razžaljenja časti z nekim sovaščanom. Starega moža je vest, da imajo pravdo, tako spremenila, da je bil ves iz sebe. Sinu Janezu, sedanjemu gospodarju ter ostalim članom družine in seveda tudi sovaščanom je tožil, kaj bo zdaj, ko imajo opravke s sodiščem. Kljub temu, da so ga vsi tolažili, se mož ni dal preveriti drugače. Bil je trdno prepričan, da bo zdaj konec grunta in domačije, ki jo je tudi sam dolga leta ž žaljavo roko ustanavljal in gradil.

Neprestano premišljevanje o pravdi je spravilo sicer trdnega moža v bolniško posteljo. Večkrat mu je postalo že tako slabo, da so bili domači trdno prepričani, da se mu bliža konec.

Ko je stari mož težko hropel in se je vsem dozdevalo, da so mu zadnje ure štete, so mu že naročili krsto.

Zdaj, ko je ponehal dež, so pustili pri starem možu le vnuka Franceta, vsi ostali pa so odhiteli na delo na polje. Med tem ko je mali France pazil na starega očeta, je stopil k soseda, da ji mnekaj sporoči. Ko pa se je vrnil spet domov, je Francek opazil na domačem vrtu prizor, ki ga ne bo poza bil svoj živ dan.

Na hruško je visel stari oče obešen. Medtem, ko je bil sam doma, se je stari mož dvignil s poslednjimi močmi. V veži je mašel vrvi, nakar je z njo odšel na vrt. Tam je ovil vrv

na hruško, potem pa si je zanko obesil okrog vratu.

Ko je France opazil starega očeta obešenega, je stekel po vasi in klical na pomoč. Prav v tistem trenutku je privozil mimo kmet Miklavčič iz Trebeljevega. Oba sta skočila do starega Maharja in sta ga snela s hruške. Mož je bil še topel. Zato je velel Miklavčič naj odhiti mali France po starše na njivo. Kmahu so se vrnili z njive vsi Malnarjevi. Vest o očetovi tragediji je potrla vse. Na vso moč so si prizadevali, da bi obudili očeta k življenju, a zaman. Prenesli so ga v hišo in ko so ugotovili, da je mrtev, so ga položili na mrtvaški oder.

O tragediji so Malnarjevi obvestili orožnike in okrajno sodišče v Višnji gori. Morda bodo oblasti odredile obdukcijo in komisijski ogled.

Stari Malnar je bil zgled trdnega kmeta. Še zdaj, ko je preživljal svoja stara leta kot užitek, je ves visel na usodi domačije. Bojazan pred opravi na sodišču mu je vze la zdravje in razsodnost. Najprej je težko obolel, v trenutku, ko so mu popustili živeci, pa je segel po vrvi in si končal življenje.

SVOJO PRILEŽNICO JE ZABODEL.

V Podrski Mitrovici je živel Peter Svilokos v divjem zakonu s 35-letno Maro Zoranovič. Nedavno je pa zbolel in moral je v bolnišnico. Ko se je vrnil, svoje prilježnice ni našel več. Preselila se je bila k peku Radislavu Antonijeviču, s katerim je živela v divjem zakonu. Svilokos je zahteval, naj se vrne k njemu, ona pa ni hotela. Zaklenila se je v sobo, toda Svilokos je razbil vrata in navalil na Maro z nočem. Zabodel jo je tri krat tako da je obležala mrtva.

ZA KRATEK ČAS IN ZABAVO NASLEDNJE KNJIGE TOPLO PRIPOROČAMO LJUBITELJEM ZDRAVEGA HUMORJA

DOMAČE ŽIVALI. 72 strani. Cena	30
GODČEVSKI KATEKIZEM. 61 strani. Cena	25
UDMORSKE IN GROTESKE. 180 strani. Cena	30
Trda vez. Cena 1.—	
12 KRATKOČASNIH ZGODBIC. 72 str. Cena	25
PO STRANI KLOBUK. 159 strani. Cena	50
POL LITRA VIPAVCA, spisal Felgel. 136 str.	50
PREDTRŽANI. PREŠERN IN DRUGI SVETNIKI V GRAMOFONU. 118 strani. Cena ..	25
SANJSKA KNJIGA	50
SLOVENSKI ŠALJIVEC. 100 strani. Cena	40
SPAKE IN SATIRE. 150 strani. Cena	90
TIK ZA FRONTO. 150 strani. Cena	70
TOKRAJ IN OKRAJ SOTLE. 67 strani. Cena ..	30
TRENUTEK ODDIHA (Knjiga vsebuje tudi šaligr "Vse žale"). 189 strani. Cena	50
ŽENINI NAŠE KOPNELF. 111 strani. Cena ..	45

TE KNJIGE LAHKO NAROČITE PRI:

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

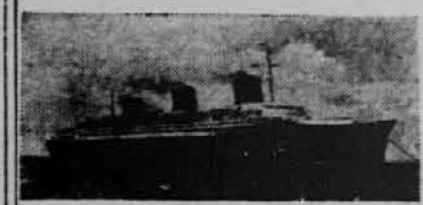
216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

ZA POTOVANJE V VAŠO STARO DOMOVINO

so vam vedno na razpolago moderni parniki Francoske Proge.

Zahvalite se na kratki in udobni vožnji čez HAVRE in PARIZ

NORMANDIE

Največji parnik sveta.

28. JUN. — 12. JUL. — 2. 16. AVG.

ILE DE FRANCE

6. 22. JUL. — 8. AVG. — 9. SEP.

CHAMPLAIN

1. 29. JUL. — 19. AVG. — 6. SEP.

DE GRASSE

27. JUN. — 29. AVG. — 19. SEP.

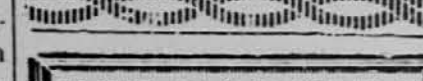
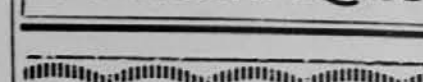
BRZOVLAKI IZ PARIZA IMAJO ZVEZO Z VSEMI KRAJI V EVROPI

Ujuna postrežba — slovit francoska kuhinja — pri jedi vino zastoj.

Pripravite svoje sorodnike in prijatelje iz Evrope po Francoski Progi

Za vozne listke in vsa pojasnila se obrnite na vašega agenta, ki vam bo najbolje postregel.

French Line

in LINIJE

ki so važne za Slovence

zastopa:

SLOVENIC PUBL. CO.

YUGOSLAV TRAVEL DEPT.

216 W. 18th St., New York, N. Y.

KRETANJE PARNIKOV SHIPPING NEWS

ODPLUTJA — Meseca

24. junija:	Saturnia v Trst
27. junija:	De Grasse v Havre
28. junija:	Aquitania v Cherbourg Normandie v Havre Hamburg v Hamburg
30. junija:	Bremen v Bremen Mauretania v Cherbourg
JULIJA	
1. julija:	Champlain v Havre Rex v Genoa
3. julija:	Nieuw Amsterdam v Boulogne
5. julija:	Queen Mary v Cherbourg New York v Hamburg
6. julija:	De France v Havre
7. julija:	Europa v Bremen
8. julija:	Conte di Savoia v Genoa
12. julija:	Normandie v Havre Hansa v Hamburg
14. julija:	Vulcania v Trst
15. julija:	Aquitania v Cherbourg
19. julija:	Queen Mary v Cherbourg Deutschland v Hamburg
22. julija:	Rex v Genoa De France v Havre
24. julija:	Bremen v Bremen
25. julija:	Nieuw Amsterdam v Boulogne
26. julija:	Hamburg v Hamburg
28. julija:	Saturnia v Trst
29. julija:	Mauretania v Cherbourg Champlain v Havre
AVGUSTA	
2. avgusta:	Normandie v Havre Aquitania v Cherbourg New York v Hamburg
5. avgusta:	Conte di Savoia v Genoa
8. avgusta:	De France v Havre
9. avgusta:	Queen Mary v Cherbourg Hansa v Hamburg
11. avgusta:	Bremen v Bremen
12. avgusta:	Rex v Genoa
15. avgusta:	Nieuw Amsterdam v Boulogne
16. avgusta:	Deutschland v Hamburg Aquitania v Cherbourg Normandie v Havre
19. avgusta:	Champlain v Havre
22. avgusta:	Europa v Bremen Vulcania v Trst
23. avgusta:	Hamburg v Hamburg Queen Mary v Cherbourg
24. avgusta:	De France v Havre
26. avgusta:	Mauretania v Cherbourg
29. avgusta:	Bremen v Bremen
30. avgusta:	Normandie v Havre Aquitania v Cherbourg

V stoterih slovenskih domovih boste našli to knjigo umetniških slik. Naročite jo še vi.

"Naši Kraji"

Slike so iz vseh delov Slovenije in vemo, da boste zadovoljni.

Zbirka 87 fotografij v bakrotisku na dobrem papirju vas stane —

\$1.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

Bohinjsko jezero

216 WEST 18th STREET, NEW YORK